

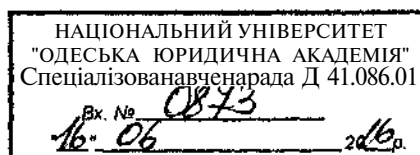
Спеціалізований вченій раді
Д 41.086.01
Національного університету
«Одеська юридична академія»
65009, м. Одеса,
Фонтанська дорога 23

В І Д Г У К

**офіційного опонента - кандидата юридичних наук Дукової Наталії
Миколаївни на дисертацію Ільченко Катерини Романівни за темою
«Порядок та підстави переміщення через митний кордон України продуктів
морського та річкового промислу», подану на здобуття наукового ступеня
кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 - адміністративне
право і процес; фінансове право; інформаційне право**

Актуальність теми. У період, коли Україна входила в СРСР процедура переміщення товарів морського і річкового промислу здійснювалася згідно з Митним кодексом СРСР. Питання переміщення даних товарів регулювалося тільки цим кодексом та відомчими актами. Через порти України проходила велика кількість продукції морського і річкового промислу, після розпаду СРСР і з проголошення Україною незалежності ці потужності портів залишилися під юрисдикцією України. Тому виникла потреба в прийнятті на законодавчому рівні самостійних вимог для регулювання митних правовідносин, в тому числі і переміщення продуктів морського і річкового промислу.

Риба та інші продукти промислу - є важливим продуктом харчування для населення, та продовольством для галузей економіки. Внутрішні промисли не забезпечують повного об'єму водних біоресурсів, які потребує наша держава, тому основна частина риби та інших водних ресурсів доставляється із-за кордону або у порядку імпорту або власного промислу. Але в законодавстві мало приділено уваги умовам та організації переміщення продуктів морського та річкового промислу, тому існує об'єктивна необхідність у вивченні, розробці та дослідженні питання переміщення через митний кордон продуктів промислу. Тому цілком слушно предметом дослідження автором обрано порядок та підстави переміщення через митний кордон продуктів морського та річкового промислу.

Дисертацію виконано на кафедрі морського та митного права Національного університету «Одеська юридична академія» відповідно до плану наукових досліджень «Визначення шляхів підвищення ролі норм морського, митного та інформаційного законодавства для подальшого забезпечення економічної незалежності України у XXI столітті». Вона є частиною роботи університету в рамках загальної тематики «Традиції та новації у сучасній українській державності і правовому житті» (державний реєстраційний номер 0106Ш04970).

Обґрунтованість і достовірність дослідження. Доволі логічною є структура роботи, а також послідовність подання матеріалів дослідження і його результатів, ґрунтовний та всебічний аналіз вітчизняної та зарубіжної юридичної наукової літератури, періодичних видань.

Дисертація К.Р. Ільченко характеризується системним підходом до предмету дослідження. Визначені в роботі задачі дослідження відповідають його загальній меті, яка полягає в дослідженні теоретичних і практичних аспектів порядку та підстав переміщення через митний кордон України продуктів морського та річкового промислу, аналізі та визначенні основного понятійно-категоріального апарату, встановленні тенденцій розвитку, розкритті особливостей митних формальностей щодо переміщення продуктів морського та річкового промислу, напрацюванні та обґрунтуванні пропозицій щодо вдосконалення правового регулювання відносин щодо переміщення продуктів промислу.

Побудова роботи відповідає цілям та задачам дослідження і дозволила автору послідовно розглянути усі важливі аспекти теми. Робота складається із вступу, трьох розділів, нерозривно пов'язаних між собою, висновків та списку використаних джерел.

Достовірність наукових положень дисертації досягнута автором за рахунок комплексного використання необхідної сукупності методів теорії пізнання. В процесі дослідження дисертантом опрацьовано широке коло літературних джерел комплексного та монографічного характеру, автори яких є фахівцями у галузі загальної теорії права, адміністративного та митного права.

Завдяки цьому автор послідовно, системно і конструктивно проаналізував важливі теоретичні питання, що розкривають зміст теми дослідження.

Робота базується на широкій джерельній базі. Нормативною основою дослідження є чинне та перспективне законодавство України в галузі митної справи, а саме Конституція України, закони України, постанови Верховної Ради України, міжнародні нормативно-правові акти, яких ратифіковано Україною, підзаконні нормативно-правові акти, законодавство інших держав.

Емпіричну базу дослідження становлять узагальнення практики діяльності у сфері здійснення державної митної справи, а також публікації у періодичних виданнях та довідкова література.

Основні положення роботи знайшли відображення у 6 наукових статтях, опублікованих у виданнях, що визнані як фахові з юридичних наук, у тому числі в одному зарубіжному науковому виданні, а також у 4 тезах доповідей на науково-практичних конференціях.

Наукова новизна. Новизна дисертаційної роботи проявляється як у самому підході до досліджуваних проблем, так і в запропонованому розв'язанні конкретних питань, а саме: сформульовано визначення поняття «продукти морського та річкового промислу», з'ясовано предмет, зміст та кваліфікуючі ознаки продуктів морського та річкового промислу; систематизовано чинники еволюції правового регулювання переміщення продуктів морського та річкового промислу, що складаються з двох етапів розвитку - радянського та сучасного; сформульовано визначення поняття «переміщення через митний кордон України продуктів морського та річкового промислу»; запропоновано виокремити підстави та принципи переміщення через митний кордон України продуктів морського та річкового промислу; виокремлено особливості переміщення через митний кордон України продуктів промислу українського та іноземного походження; надано визначення поняття «Азово-Чорноморський басейн»; охарактеризовано особливості відповідальності за порушення митних правил при переміщенні продуктів промислу; розкрито особливості міжнародно-правового співробітництва у сфері переміщення продуктів морського та річкового промислу, виокремлено види такого співробітництва, як: універсальне,

регіональне та шляхом укладення двосторонніх (тристоронніх) угод; запропоновано внести зміни до митного законодавства України та ратифікувати оновлену Конвенцію про майбутнє багатостороннє співробітництво в галузі рибальства в північно-західній частині Атлантичного океану (далі — Конвенція НАФО), Угоду щодо забезпечення виконання заходів з міжнародного збереження та управління рибальськими суднами у відкритому морі від 1 листопада 1993 р. та Конвенцію Організації Об'єднаних Націй про морське перевезення вантажів 1978 року, які мають стратегічне значення.

Крім того удосконалено визначення понять «промисел», «переміщення через митний кордон України», «митні формальності», «міжнародно-правове співробітництво» з урахуванням їх нормативного закріплення та практики застосування міжнародними інституціями та державами.

Набули подальшого розвитку: концептуальні засади розвитку митного законодавства щодо переміщення товарів через митний кордон України; поняття відповідальності та порушення митних правил через призму застосування до переміщення продуктів промислу; обґрунтування місця та ролі міжнародних організацій ВМО, СОТ, ООН, регіональних економічних інтеграційних об'єднань та двосторонніх міжнародних договорів у сфері переміщення продуктів морського та річкового промислу.

Практичне значення і апробація результатів дослідження. Практичне значення одержаних результатів виконаного дослідження полягає у тому, що його положення можуть бути використані у: науково-дослідній сфері - для подальшого розгляду проблем правового регулювання переміщення через митний кордон України продуктів морського та річкового промислу; правотворчій діяльності - при підготовці змін і доповнень до Митного кодексу України, інших підзаконних нормативних актів, які регламентують діяльність органів доходів та зборів щодо переміщуваних через кордон держави продуктів морського та річкового промислу; правозастосовній діяльності - для поліпшення практичної діяльності посадових осіб митних органів, інших органів виконавчої влади щодо реалізації покладених на них завдань; навчальному процесі - при

викладанні навчальних дисциплін: «Адміністративне право», «Митне право», «Відповідальність за контрабанду та порушення митних правил».

Основні положення дослідження було апробовано на: Міжнародній науково-практичній конференції «Правове життя сучасної України» (м. Одеса, 16-17 травня 2014 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Міжнародно-правові проблеми сучасного торговельного мореплавства» (м. Київ, 26 березня 2015 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Правові та інституційні механізми забезпечення сталого розвитку України» (м. Одеса, 15-16 травня 2015 р.); II Міжнародній науково-практичній конференції «Стан та перспективи розвитку адміністративного права України» (м. Одеса, 09-10 жовтня 2015 р.), Міжнародній науково-практичній конференції «Держава і права: проблеми становлення і стратегія розвитку» (м. Ужгород, 25-26 грудня 2015 р.).

Зауваження і дискусійні положення. Разом із тим, окремі положення дисертації є недостатньо аргументованими, дискусійними або такими, що потребують додаткового обґрунтування, у зв'язку з чим можливо сформулювати наступні зауваження.

1. Відсутня однаковість в оперуванні понятійним апаратом як у дисертаційному дослідженні так і в авторефераті. Автору необхідно було визначитись - який термін використовувати «митний орган» або «орган доходів і зборів». В деяких випадках застосовується термін «митний орган», в деяких «орган доходів і зборів».

2. Потребує додаткового обґрунтування пропозиція автора (стор. 59-60) щодо внесення змін до п. 27 ч. 1 ст. 4 МК України, які стосуються віднесення єдиного збору до митних платежів.

3. У підрозділі 2.2. автор досліджуючи принципи переміщення товарів через митний кордон України (стор. 68) проводить аналіз норм Митних кодексів Російської Федерації та Республіки Білорусь. Однак вказані кодифіковані акти втратили чинність - МК Російської Федерації у 2011 році, а МК Республіки Білорусь у 2014 році.

4. На стор. 124 роботи автор пропонує «...включити до норм Митного та Кримінального кодексів України норму, в якій було би передбачено, притягнення до кримінальної відповідальності у разі, якщо протягом року особу було притягнуто до відповідальності за порушення митних правил, яких було вчинено у великих розмірах не менше 3 разів». Немоżliво погодитись з такою пропозицією щодо включення такої норми в Митний кодекс України. Крім того, так і не зрозуміло, чи буде предметом посягання лише продукти промислу чи інші товари також?

5. Є зауваження щодо оформлення роботи. І в дослідженні (стор. 12) і в авторефераті (стор. 6) вказана кількість публікацій, а саме тези доповідей на конференціях - 4. Але в апробації результатів дослідження їх чомусь - 5.

В основній частині автореферату автор повинен стисло викласти сутність дисертації за розділами. І якщо в основній частині наводяться висновки, пропозиції або рекомендації - навіщо їх дублювати у висновках роботи. Так, висновок під № 2 міститься на стор. 8, висновок під № 12 міститься на стор. 12, висновок під № 13 міститься на стор. 12, висновок під № 14 міститься на стор. 13. Є повтор і дисертаційному дослідженні стор. 33 і стор. 82-83.

Висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам.
Висловлені зауваження носять, в першу чергу, рекомендаційний характер і не знижують загальної позитивної оцінки даного дисертаційного дослідження, яке є завершеною науково-дослідницькою роботою, виконаною на належному науковому рівні. Автор провів плідне дослідження, продемонструвавши своє вміння глибокого аналізу наукових проблем у важливому напрямку науки митного права. Джерельна база та методологія дослідження забезпечують ґрунтовний та досконалий аналіз обраної теми, а зроблені висновки, пропозиції та рекомендації є чіткими та переконливими.

Результати дисертаційного дослідження мають як теоретичне, так і практичне значення.

Ознайомлення з друкованими науковими роботами автора свідчить про те, що результати дисертаційного дослідження достатньо повно висвітлені у наукових працях й апробовані в низці виступів на конференціях, а самі роботи

опубліковані у зарубіжному науковому виданні та у наукових фахових виданнях, що входять до затвердженого переліку.

Зміст автореферату відповідає структурі, змістові, основним положенням та висновкам дисертації.

Дисертаційне дослідження Ільченко Катерини Романівни за тему: «Порядок та підстави переміщення через митний кордон України продуктів морського та річкового промислу», відповідає вимогам Порядку присудження наукових ступенів та присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року № 567, а його автор заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 - адміністративне право і процес, фінансове право, інформаційне право.

Офіційний опонент:
кандидат юридичних наук,
головний державний інспектор
відділу митно-тарифного регулювання
Управління адміністрування митних
платежів Одеської митниці ДФС

Н.М. Дукова

Підпис перевірено
М.В.О. начальника
Одеської митниці ДФС

С.І.-С Кривонос